

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vse leto 8 g. — k,
pol leta 4 „ — „
četrť „ 2 „ 20 „

Po pošti:

za vse leto 10 g. — k.
pol leta 5 „ — „
četrť „ 2 „ 60 „

Vredništvo in opravništvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:

Za navadno trisopno vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 „ „ „ 2krat,
4 „ „ „ 3krat.
veče pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štampelj) za 30 kr.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

Najnovejša era.

Zopet jo imamo eno novo ero, najnovejšo ero. Ko so si naši otroci igrali s svečnicnimi lučicami, dobili smo na Dunaji nove ministre in z njimi najnovejšo èro. Zakaj jo tako imenujejo, nam ni prav jasno, bržkone zato, „da zadosté živo čutjeni potrebi.“ Seveda je tudi zadnja èra ne le parlamentarna, ampak tudi svobodoumna: menda najparlamentarnejša in najsvobodoumnejša. Samo s tem razločkom, da je naš parlamentarizem in naša svoboda različna od drugih, in ravno taka kakor jo potrebujejo njeni očetje in varuhi, njeni lastniki. Tu so bili pred dvema letoma napravili novo ustavo, decembersko. Imenovali so jo cvet vsega parlamentarizma, novo podlago novi državi ali tako nekaj. Po naših parlamentarnih nazorih bi se bil vsled te nove podlage že takrat moral razpustiti ves državni zbor; če bi ne bilo drugače, moral bi bil sam skleniti, da se razide; ljudstvom bi se bila morala dati prilika vzeti ustavo in svobodo v posestvo ali pa pohlevno a določno zahvaliti se zanjo. Saj se v vsakem „krähwinkelu“ srenjski odbor sam razpusti, ako si je napravil novo srenjsko postavo in zadobil zanjo oblastnijsko potrjenje. Srenjčani tako zadobé priliko v zadnji vrsti izreči svojo zadovoljnost ali nezadovoljnost z novim pridobitkom. Kar bi bil po naravnem nagonu zadél vsak župan kterejakoli mestica z lastnim statutom, o tem se hranilcem velikega ustavnega pečatnika avstrijskega še sanjalo ni: ostali so slej ko prej okrog pokrite mize in slastno so zajemali iz verwaltungsratskih, ministerialratskih in družih skled. In ko ljudstvo ni hotelo vriskati in prepevati pri gostariji, kjer so se mastili drugi, in je smelo ljudstvo samo tepsti se za ostanke, pritoževali so se, da je ljudstvo otrpno, da se noče navdušati za ustavo, da se ustava med ljudstvom noče udomaćiti. „Tu l' as volu Dandin!“ Ljudstvu niso dovolili, da bi se smelo po toliki spremembi v državni osnovi posluževati svoje največe, volilne pravice, ljudstvo je obrnilo parlamentu svoj hrbet, in gotov je bil: parlamentarizem brez ljudstva!

Brez ljudske glasbe so torej obsedeli okolo parla-

mentarne mize, ki je še zmerom ostala prijetna in je nesla. Toda „ničesar ni teže prenašati nego dolgo vrsto srečnih dni!“ Ministri sami so si prišli do strasti navskriž. Nastala je ministerska kriza. Od ustavne strani se je posebno povdarjalo, da se mora kriza rešiti parlamentarno. Ali se je? Mislimo, da ne. Proti parlamentarnim običajem, je bila ministerska večina zapustila prestolni govor. Manjšina je hotela prestolnemu govoru ustrezati: dobila je odpust. Kakor ustavna stranka sama trdi, zmagal je v adresni debati program nekdanje ministerske manjšine, a temu programu sovražna ministerska večina je ostala v službi. Koliko parlamentarizma je v vsem tem — pokopanega!

Izpraznjeni ministerski sedeži so zdaj zopet dobili lastnike. Ali parlamentarno? Tudi to ne! Večina poslanske zbornice si je v roko segla, da hoče Giskra — Herbsta obdržati in podpreti. Njena volja je zmagala, a proti parlamentarnim običajem ni hotel nobeden voditeljev stopiti v ministerstvo in sijajno in kričeče se je pokazalo: parlamentarna lupina brez parlamentarnega jedra, parlamentarna oblika brez oživljajočega duha! In še parlamentarni obliki se je slabo godilo pri izbiranju vladarjevih svetovalcev. Fml. Wagner ni ud nobenega parlamenta, Banhans je sicer znan kot velik nasprotnik Čehov, v parlamentu zlasti odkar je bil postal ministersk svetovalec, je bil to, kar je še mnogo drugih: kader je bilo treba je „verfassungstreu“ glasoval. Dr. Stremayr je sicer državen poslanec, a do zdaj še v tem zboru ni govoril druge besede nego svoj: „Ja!“ pri imenskem glasovanju za adresno. Sicer sta slednja dva nova ministra bila do zdaj uradnika in sta bolj v tej lastnosti stopila v ministerstvo, nego kot ljudska zastopnika. Slavni „okvir“ decemberske ustave je ostal za zdaj še cel, a v okviru je od dne do dne menj.

Ministerstvo je polnoštevilno, manjka samo še programa. Tudi tega so že izdelali. Komaj se je posušila tinta tistega programa, ktereja je ministerstvo razvilo v svoji slaboslavni spomenici, že se mora delati nov program: Pri nas se programi in ère zamenjujejo kakor umazano perilo, samo nekoliko drugače. Od

programa do zdaj še ni mnogo znano,* a zadostujejo nam že osebe. Vse stranke, cesar sam priznava potrebo sprave in porazumljenje z narodi: na čelu vlade pa stojé stari boritelji proti narodnostim, v novi pomnoženi izdaji. Banhansovo ime se na Českem toliko spoštuje kakor Giskrino ali Herbstovo, Wagner je znan iz Dalmacije kot pacifikator z véšali in ognjem; Strehmayer je v štirskem zboru pobijal slovenske tirjatve, kader je že Waserju zmanjkalo „galimatiasa“, Rechbauerju sofizem, Kaiserfeldu nemškega svinca. Strehmayer je pisal Lenčeku in Lipoldu popotnico „mit gebundener marschroute“ v državni zbor. Program, ki ga bodo izdelali gledé narodnosti ti močje . . .!

O programu samem je do zdaj še premalo znano, da bi se dalo o njem govoriti. Gledé najnovejšo ère pa je svojo sodbo izrekla stara „Presse“, kateri se niti nemštvo niti ustavovernost ne more odrekati; izrekla je sodbo, katero si popolnoma prilastujemo: „Stara dogod-bica je, da nesrečnež nima prijateljev. Če pa triumfatorju (Giskra etc.) lastna stranka zakliče: Bogovi bočejo, da pogineš, bežati hočem, s taboj umreti nočem! potem mora biti Pyrrhusova narava dobljene zmage očitna. Kdor denes ne pozna, da je naša ustava brez rešitve zgubljena, in da z vsemi vetrovi jadramo v zmešnjavo, kjer bo mogla samo še sablja pomagati, ako ne bomo umeli po volilnih reformah široke podlage dobiti v vsem prebivalstvu, ta naj bi se za denar kazal. Kdor pa hoče to podlago s tem pridobiti, da se meni nič tebi nič neposredne volitve dekretirajo in da se tako Poljakom in Slovencem dade znamenje, naj jo iz državnega zbora odkurijo, v njegovi glavi se sodbe drugače delajo kakor pri navadnih človeških otrocih.“ Pristavili bi le še željo, da bi se Slovenci brž ko brž odpravili na pot, katero jim je prvo pokazala spomenica bivše manjšine, potem konservativno društvo graško, še kasneje Tirolci, zdaj tudi že vnovič „Presse“, da molčimo o slabem svojem in — narodovem glasu. —

*) Med tem se je nekaj razglasilo. Vide „dop. iz Dunaja.“ „Presse“ pravi o tem programu(?): „S kratka, kakor malo smo tudi pričakovali, ministerstvo je celo nas raznenadilo, kar je bila težka naloga.“ Vredn.

Listek.

Naravoslovne črtice.

V.

Mravlja.

To božjo stvarco imam najrajše. Kolikokrat stojim pred mravljiščem in gledam marljivost in delavnost teh pridnih živalic. Modri kralj Salomon je enkrat potovaje po svoji državi zadel na mravljišče in gledal, kako v mravljevi deželi vse pridno dela, kako je vse v lepem redu. Osrmočen gre domu, pozove svoje ministre, rekši, da ga je v srce zbolelo, ko je našel v svoji državi toliko nereda in lenobe — nasproti v mravljevi toliko pridnosti. In vendar je Salomon bil najmodrejši kralj. Ko bi se kralji današnjega sveta večkrat postavili pred mravljišče in primerjali mravljevo državo in pa svoje! Kako bi spodili svoje reichskancle in ministre, in toliko nepotrebnih svetovalcev, kateri imajo privilegij le „halbbrüchig“ pisati, ali pa družega poslane, nego samo svoje ime podpisati. Pojdite k mravljišču vi poslanci parlamentov, ki dosti govorite, pa malo storite, glejte kako brez hruša si mravlje v lepi

složnosti zidajo svoje državno poslopje brez vseh adresnih debat. Pojdite k mravljišču narodni vikači, kateri mislite, da ste za svoj narod Bog ve kaj storili, ako ste pri besedah kvadrile aranžirali.

Pojdi k mravljišču slovenski narod in bodi pridn, kakor je mravlja, ako hočeš biti sam svoj. Grof Anton Auersperg je rekel očitno Slovencem, posebno pa jih vodjem v državnem zboru: delajte, da pri delih kulture za nami pridete, ako pa tega ne morete — „dann fñgt euch in's grössere Culturgebieth, stellt eure Nation unter die Führung dieses (to je: nemškega) Cultusvolkes.“ Ko bi jaz bil mogočen kot Zeus, kateri je iz mravelj stvaril Myrmidone, iz vsake mravlje bi stvaril delavnega Slovenca in vsakega lenega Slovenca bi spremenil v mravljo. Eto ga! že zopet „Επιχαρμος“ moralizuje — daj rajši v roke Slovencem knjigo J. Nidera: „Formicarius“, ali pa Geylerovo: „Das Buch von der Emeis“, — tam stojijo same lepe reči o mravljevi morali — bodo nekteri bralci gondrali, — ali potolažite se. Plutarch je bil zelo učen, Salomon neskončno moder, in vendar sta oba premišljevala življenje mravlje, ker v njej sta našla zrcalo vseh kreposti.

IV.

Opica ali merkovica.

Ti slavljena žival, ktera dr. Vogtu toliko lepega denarja daješ! Tudi jaz ubošček brez denarja kakor žaba brez perja sem si prizadeval, da bi neovrgljive dokaze našel, ka si ti res praotec človeškega roda, ali nisem jih mogel najti. Razrezal in razparal sem jo in je ga, to je samico in samca, in res sem našel, da opičnjakovi možgani imajo podobo naših, tudi obličje jegovo je podobno marsikteremu licu dvorskih svetovalcev, buča podobna človečji buči, srce, pluča, jetra, sklezen, drobovina vse je takšno, kakor pri človeku — opravila bedastoče, pregrehe, celo periodična bolezen ga stori jo človeku podobnega; zato je mirni mislec Herder že menil, da mora biti tudi v njegovem notranjem, v delovanjih njegove duše nekaj človeku podobnega, vendar ni mu upal ta ljudomili modrijan pripisovati človečjega uma, nego je rekel: „des Affen Denkungsart steht dicht am Rande der Vernunft“, toda še vendar nima človečjega uma — ker nič ne iznajde, temoč le vse posnema.

Vendar ne tajim, da je sedanji svet zelo opične nature. Če v Mariboru sklenejo peticijo za ustavo ali zoper konkordat, in se ta sklep bere v kakšnem čas-

Dopisi.

Iz Savinske doline, 2. februarja. [Izv. dop.] C. k. okrajni glavar v Celji gospod Vrtič, kateri kakor znano, svoje mesto zapusti, bil je eden tistih redkih značajnih uradnikov, kateri je pošteno spoštoval narodno ravnopravnost po osnovnih državnih postavah zagotovljeno, pridobil si je spoštovanje ljudstva v tako obilni meri, da si občine za dolžnost štejejo njemu za slovo s tega političnega okraja javno priznavanje izreči. Odbor Vranskega trga mu je sledečo zaupnico poslal:

Blagorodni gospod!

Z otožnim srcem je podpisani srenjski odbor Vranskega trga Vašo ločitev od vodstva tega političnega okraja po dopisu dne 26. januarja 1870, šte. 6, praes. sprejel, in si ne more kaj, da ne bi Vaši blagorodnosti presrečno sočutje hvaležnosti za Vašo ne samo očetovsko, ampak tudi v resnici značajno in nepristransko, modro in blagonsno oskrbljevanje tako obširnega uradnega okraja izrekel.

Akoravno srenja Vranska častno udeleževanje pri upravi javnih zadev rada priznava, vendar zamore napredovalno gibanje našega časa le onaj tako srečen in pravi uspeh imeti, kader je na krmilu okrajnega glavarstva taka modra roka kakor je bila Vaša.

Blagorodni gospod! bodite prepričani, da ste si v srcih lojalnih in pravicoljubnih prebivalcev vranske srenje neizbrisljiv spomin zagotovili.

Blagovolite zagotovilo nespremenljivega spoštovanja in neoskrunljive udanosti sprejeti.

V odborovi seji Vranskega trga, dne 31. januarja 1870.

L. Šventner l. r., župan. Franc Šentak l. r., obč. svet. Pajk l. r., obč. svet. L. Kladnik l. r., odbornik. L. Građnik, l. r. odbornik. Jožef Muzi l. r., odbornik. Titus Pajk l. r., odbornik. Jakob Supan l. r., odbornik. Martin Lichteneger l. r., odbornik. Georg Waida l. r., odbornik.

Iz Trsta, 2. febr. * [Izv. dop.] V našem okrožji ni nič posebno novega. Pust nadvladuje, vse se hoče veseliti, zlasti živi Lah. Šale, ki jih uganjajo, pa so čisto ne le zoperne ampak celo nič originalne. Star cilindar, kteremu je Lah izbil dno in ga potem tako na glavo posadil, da mu krajevci po koncu stojé, to je vsakdanja šala, kateri se Lah nikdar ne morejo dovolj nasmejati.

Vendar imam tudi zdaj še nekatere novice, ktere bi utegnile zanimati vaše bralce. Ako ste zadnjič naznanjali, da je moral list „Pod lipo“ nehati, naznanite še to, da se je naš vrli „Jurij s pušo“ čisto omladil in zlepšal. Na čelo si je omislil tako lepo in originalno sliko, da naj si je vsakdo ogleda, svoje prostore pa je napolnil s tako šaljivim in izvrstnim berilom, da naj

* Objavljene črtice iz Dalmacije za listek prosimo. Vredn.

niku — hajd! storimo mi to tudi v Brežicah, na Laškem, v Slovenji Bistrici, v Slovenjem Gradcu, v Marenbergu itd., povsod enake kvante, nič originalnega. O politični modrijani, ali niste že pri modrih Grkih brali: τὸν πιδήκων ὑπογράφεται δέσποτος ἐστίν, kar se vjema z latinskimi: „Simiarum pulcherrima deformis est“. Rimljanom, Grkom in Arabljanom je opica bila podoba grdobe in ničvrednega žlabranja. Posebno Arabljani z opico psujejo brbrače, in pesnik Ibn-nor-Rumi je že politične govornike svojega časa imenoval: opičje besedovalce. Modri in praktični Angličan ima prislovico, ki se tako glasi:

an ape is an ape,
a varlet's — varlet

thou they be clad in silk or scarlet,

kar se vjema z latinsko: simica simia est, etiam si aurea gestet insignia. Nemškimi modrijanom še je le v glavo padlo od mesta do mesta potovati in za drago vstopnino dokazovati, ka je opičnjak naš praotec. Gospod Vogt sedaj pride v Gradec, kjer se rado zbira blato nemške inteligencije, gotovo bo tudi osrečil — Ljubljano, saj tudi tam se vse posnema „fratzenmaessig“ v zboru Mamelukov, kar se zgaja na Dunaji ali v Gradcu. Ko bi vstopnina za Vogtove prelekcije ne bila

bi nihče, ki noče v sedanjih žalostnih časih dolzega časa umreti, ne zamudil omisliti si šaljivi list, čegar cena (za vse leto 1 f. 20) je tako nizka, da jo zmore tudi najubožnejši Slovenec. G. izdatelj in vrednik Martelanc zasluži res vse podpore in po pravici. Ali jo tudi dobiva, tega ne vem. Gotovo pa bi bilo jako škodljivo in žalostno, ko bi moral edini vseslovenski šaljivi list nehati zaradi pomanjkanja materialne podpore.

Te dni sem govoril z mladeničem iz Bok, ki je domá v vasi Mokrine nad Novim gradom. On mi je pripovedoval od bitek, katerih se je tudi on kot upornik udeleževal. Zdaj ko je storjeno pomirjenje, vrnil se je zopet na morje. Omenjeni mladenič je komaj kakih 16 let star, a čvrst dečko, kakor sploh Dalmatinci. Med drugimi mi je pravil, da je bil v bitki pri Hanu, kjer se je v hudem boji tolklo okolo 200 upornikov. Vsi so bili obljubili, da se bodo bojevali do zadnje moči. Vojakov je mnogo padlo, upornikov ne toliko. Pogodbe, ki so jih Dalmatinci stavili za pomirjenje in kakor jim jih je potem Rodič tudi dovolil, bodo se morale natanko in vestno izvrševati, sicer je nov upor gotov. S strelivom in drugimi potrebščinami so bili uporniki še za več mesecev preskrbljeni, prostovoljcev jim ni manjkalo. Prostovoljci so se zdaj umaknili čez turško mejo in bodo na spomlad bržkone dali turškemu strijcu nekoliko opraviti. Od surovosti upornikov mi moj poročnik ni vedel ničesar povedati, pač pa o grozovitosti vojakov, zlati Magjarov in o stalnem spominu, v katerem bodo ostala med Dalmatiuci sedanjega ministra Wagnerja sijajna vešala.

Iz Dunaja 4. febr. [Izv. dop.] Menda ga ni bilo še v Avstriji ministerstva, ki bi tako kislo lice iz lupine svojega rojstva prišedši na svet prineslo, nego je to, ki ga denes imamo. Niti enega časopisa ni, ki bi z iskrenim veseljem pozdravljal nesveto trojico, ki je namestu Taffe-Berger-Potocki stopila pod krilo Giskrove zastave. Celo podajalka petorice „Neue freie“, ki se trudi jasen obraz napraviti, ne more si kaj, da ne bi tolažila iskala; vest jej govori, da je iz gore majhna miš prilezla, zato pravi, da bi tudi druga stranka ne bila ministrov dobila, ki bi evropski glas imeli.

Slovenci, t. j. slov. poslanci, so še tu in bodo menda ostali. Čujem, da so med njimi nekteri za izstop, a vodnika se ne zmenita še. Ker je zdanje ministerstvo zavoljo lepšega napisalo na svojo zastavo tudi še „spravo“, bati se je, da se bodo Slovenci, ki vselej radi na vladen lim hodijo, in verjemó praznim obljubam, dali pridržati v leseni hiši. Bomo videli.

Novo ministerstvo se je dalo po svojem prvosedniku Hasnerji, kateri je bil, da bi bolj slovesen izgled imel, svoj zlati križec na ekselentne prsi obesil, v državnem zboru pokazati. Hasner je pri tej priliki govoril. Povedal nam je, da so vsi ministri enega prepričanja. Hasner misli, da je njih stališče resnično, da

tako draga, bi ga gotovo tudi poklicali Mrhovčani, ali 5 fl. za osebe je draga reč, in mrhovska inteligencija bi mogla potem pet dni stradati. Egipčani so mislili, ka opica skriva svojo vodo, zato so to žival vzeli med hieroglyphiko in so skoz opico vodo spuščajočo predstavljali človeka, kateri si prizadeva svoje zmote in blodnje poskrivati. Bila bi ta hyroglielfa prikladen grb za naša konstitucionalna društva. Prebivalci otoka Borneo (glej Bohben, das alte Indien I. 41) verjejo, da je opičnjak: „o r a n g - u t a n“, po našem: hostni človek, za voljo boga preklinjanja bil v to žival spremenjen, tudi v Koranu (Sure II. V. VII. ed. Ullmann.) se Allah grozi, da bodo tisti, kateri Boga preklinjajo, v opičnjake spremenjeni. Premišlujte to vsi Vogtovci — sicer še imate človečjo podobo, ali že opičje lastnosti — nespametnega žlabranja. Ker meni naravoslovne prelekcije ne nesejo toliko, kolikor prof. Vogtu, bom jih sklenil, in namestu peresa zopet vzel motiko v roke, ker o meni ne velja latinska prislovica: „piscis eget sale. Utegneva se, čestitljivi bralec, kedajsniti na drugem polji. Do onih mal mi skazuj, dasiravno ne: „amore simiae“, vendar: „amore amici“. —

Iz mačkinje žalosti leta 1870.

Επιχαρμος

se soglašá s pravico. Razklada to resnično stališče, katero je ustava. Prejšnja manjšina ministerstva je pač formalno pot ustave hotela varovati, pa zadržaja ustave ne. V tem pa ima zdanje ministerstvo zopet to-le stališče. Ona je prepričana, da po zdanji ustavi nimamo niti centralizma niti ne federalizma (torej ne ptič ne miš). Ona pa si domišlja, da je ne bo nihče dolžil sovraštva do avtonomističnih teženj. Sicer pak je ustava človeško delo, dasiravno ima polno(!) mero pravic v narodnih in vseh zadevah. Vlada obeta, da bode poprave delala, samo nasprotniki ustave naj „žrtvujejo neizpeljiva stališča.“ V verskem vprašanji bode vlada s tem večjo odločnostjo delala dalje, čem večja nevarnost jej morda proti. Naposled prosi Hasner drž. zborni pomoči.

To je tedaj „program“ novega ministerstva; medel, doktrinaren in vse, samo jasen ne bi bil, ko bi za seboj in pred seboj ne imel toliko ilustracij. Jasno je za nas, da so vse besede o spravi in avtonomiji le vaba za opozicijo posebno za Poljake in Slovence. Saj „N. fr. Pr.“ naravnost pové, da je Wagner v ministerstvo poklican, da mu je nemška stranka dala satisfakcijo zato, kar se mu je v Dalmaciji zgodilo. Tam je namreč Slovan Rodič opravil, kar on ni mogel. Torej Wagner minister — pomenja demanstracijo proti Slovanom! Res, treba je je.

Politični razgled.

Državni zbor je sklenil v zadnji seji, da imajo in plačajo cislajtanske dežele s a m é opravištvu državnega dolga. Ogerska se pa lahko prepriča, da se c. k. finančnemu opravištvu letni zneski postavno odrajtujejo. O Hasnerjevem govoru in „programu“ novega ministerstva poročamo v dopisu iz Dunaja.

V ogerskem drž. zboru je skleneno dovoliti 22,910.700 gld. za zidanje železnic.

Na Ruskem so po večini sodnih okrajev vpeljane mirovne in porotne sodnije. Letos jih hoče vlada vpeljati tudi v baltičkih provincijah. A tamošnji nemški baroni, ki se bojé svoj vpliv izgubiti, se z vso silo vpirajo vpeljanju porot in mirovnih sodnij. Ker pa sprevidajo, da ne bodo zmagali, hoté vsaj to doseči, da bi vrhovno sodišče v svojih rokah obdržali.

Iz Petrograda se brzojavlja, da „Journ. de St. Petersburg“ oporeka poročilo, po katerem bi najnovejše državno posojilo bilo v zvezi z vzhodnim vprašanjem. V tem vprašanji imajo vse velevalisti željo po miru. Tej želji nasproti, naj Turčija ne spravi brez potrebe krize na dan, ki bi njeni in koristi Evrope nasprotna bila. — To zagotovilo pač ni drugzega, kakor da se Rusija še ne čuti pripravljeno dovolj, da bi svoje osnove izpeljala že koj zdaj.

V Varšavi je nekdo ustrelil na policijskega glavarja, generala Vlasova. Niti on niti nobeden njegovih spremljevalcev ni bil ranjen. Poljski in nemški časniki vohajo v tem le eno policijsko zvijačo.

Na Bavarskem se izredno stanje parlamentarnega življenja čedalje bolj poostruje. Kralj bavarski Ljudovik II. se odločno vpira večini poslancev obeh zbornic, in vpira svoji lastni rodovini. Deputacije, ktera mu je prinesla adresno poslanske zbornice, ni hotel pred se pustiti ter jej je dal ta pismeni odgovor: „Adresa državnih poslancev naravnost napada celoten obstanek ministerstva; ker nobenega dejanskega, postavno vidnega razloga ne razodene, ni po duhu spravljivosti, s katero sem jaz v svojem prestolnem govoru pred deželno poslanstvo stopil. Zato adrese ne morem sprejeti. Sicer pa zaradi tega ne bom nehal, deželi zopet dati mir, ki je kaljen po prevelicah gibanjih med strankami.“ To postopanje kaže, da kralj, ki na vsak način hoče prusoljubega Hohenlohe ohraniti na prvem mestu svojih svetovalcev, sicer nima posebnega spoštovanja do parlamentarizma, da pa je jako odločen in možat značaj. Kam bo ta kraljevska trdovratnost pripeljala, to se ne da preračunati. Najbrž bo zbornica zopet razpuščena,

Razne stvari.

* (Čudna manija.) V Mariboru se že nekoliko časa o ponošnih časih okna pobijajo. Razen nekaterih zasebnikov in enega urada zlasti se obrača jeza proti učiteljskemu stanu. Gimnazijskega vodja je zdaj že tretjič doletela neprijetna osoda pobitih okenj; te noči so se bili nezadovoljniji spravili tudi nad gimnazijsko poslopje.

* (Konfiskacija.) Eden mariborskih trgovcev je prodajal kadilni papir, ki je bil v svoji obliki precej podoben našim zelenkastim petakom. Nekateri malovrednejši so to enakoličnost porabili in spečavali kadilni papir kakor prave petake. Menda imajo že pet takih podvzetnih mož zaprtih. Pri kupcu so hoteli vso zaloga tega papirja konfiscirati, a našlo se je, da je bil že vse popradal, ker so ljudje to za blago po 30 kr. ponujali, za papir, ki je kupca stal komaj 2 kr. Novo naročeni kadilni papir te baže je potem kupec odpovedal.

* (Liberalen klic po policiji.) Da se nemški liberalizem ne more ločiti od absolutistične, svobodo v lice bijóče policije, to smo imeli že večkrat priliko z dejanskimi stvarmi dokazovati. Nov dokaz nam daje zadnja „liberalna“ „Marburger Ztg.“ Ta listič prinaša en vođen uveden članek in na koncu upa, da bo novo ministerstvo energično nasproti stopilo ali prepovedalo vse slovenske tabore. Nove metlje dobro pometajo. Tudi nam se verjetno zdi, da bode tako ministerstvo po svoje znalo rabiti „ustavne pravice.“

* (Strosmajerju) so več švajcarskih mest, in vsi v Genevi bivajoči Slovani, poslali adrese. Tako se „Zatočniku“ brzojavlja iz Geneve.

* (Iz Celja) se nekdo repenči v nekem poslanem, ktere ga še „Tagesp.“ ni hotela vzeti v vredniški predelek, nad „Slov. Nar.“, da ni res, kar smo poročali gledé g. Vrtičeve preselitve. Dokler se celjski „Tagespostler“ ne nauči nemški pisati in človeško misliti, toliko časa naj ne pričakuje od nas natančnega odgovora. Za zdaj se popolnoma držimo vsega, kar smo pisali o tej stvari. Kdor ne veruje, kako se je g. Vrtič za časa celjskega „verfassungstaga“ po časnikih denunciral, naj bere „Tagespost“, „Marburger Zeitung“, „Laib. Tagblatt.“ Kar se je gledé g. Vrtičeve preselitve godilo intra muros, nam je dobro znano, a ne bomo proglašali, da ne spravimo koga v uradne zadrege. Kako se vedé Nekermanovi in Lasnikovi tovariši v enakih prilikah, bode pojasnilo, ako povemo, da je poslanec Lohninger pri Giskri protestiral proti g. Vrtiču in da je Giskra menda tudi od tega poštenjaka zvedel Vrtičevo pamfletsko pošiljanje. Kako zaničljivi so „nemškutarji“, kaže po mislih, besedah in slogu vsaka vrsta neslanega poslanega celjskega. Ko bi se nam poljubilo puliti se s celjskim Tagespostlerjem, vedeli bi mu povedati pravico o drugem celjskem uradniku, kteremu so hotele više oblastnije vsled nemškutarskih denuncijacij napraviti novo službo v nemškem Lietzen in tirjati v konkursu znanje slovenskega (!!) jezika, samo da bi omenjenega uradnika spravili iz slovenskih tal. Nemškutarji! najbolje če molčite in pohlevno pogoltnete nauk, ki ga tú pa tam dobite!

* (Iz Žavca) se nam piše: 30. januarja je napravila naša čitalnica velik ples, h kteremu se je sešlo mnogo domorodcev od vseh strani, največ pa iz Celja, tudi iz národnega Vranjskega se je pripeljalo obilo ljubih gostov. Vadal je skoz in skoz naroden duh tudi v besedi, kar se sicer po čitalnicah tako rado opušča. Združeni pevci domači in celjski in drugi so nas razveseljevali s krasnim slovenskim petjem, in tudi v govorih se je razodela marsiktera navdušujoča in spodbudujoča beseda — gromska pistola!

* (Iz Srpence) na Goriškem se nam piše. Vsako dobro delo, ki se v prid bližnemu ali celi so- sedščini stori, je gotovo hvale vredno, kajti s tem se pokaže ljubezen do domovine, za katero naj bi vsako občutljivo srce gorelo. Koliko hvale vredno je priznavanje našega vrlega gosp. župana Ant. Logarja, se je zopet zadnji čas pokazalo. C. k. kmetijska družba v Gorici je v seji občnega zbora 29. novembra 1869 občini Srpence podelila častno srebrno svetinjo

v spomin posebne zasluge, ker se tako marljivo trudi za pogozdovanje naših kamnitih neobrastelih krajev. To javno počastenje in hvala služigotovo v veliko čast gosp. županu, pa tudi Srpenci, ki se zamore ponášati s takim skrbnim in delavnim županom. To pa naj bo tudi v posnemanje in v izgled drugim občinam. Slava našim občinskim zastopnikom — vrlim slovenskim možakom!

* (Imamo pa vendar že tudi mi slovenske gospode.) Iz murskega polja se piše „Gospodarju.“ Ko smo zdaj občno popisovanje ljudi in živali imeli, so nam poslali iz Ljutomera nekega prav političnega gospodeka, ki ni razumel nas, in mi ne njega. Navadno je vprašal vsakega, ali je oženjen? — Po svojem je gospodič vsikdar rekel: „Ali ste že neni? Večidel smo mu odgovarjali: „da!“ Pride tudi na vrsto mlad kmetič, komaj letodan oženjen, in ko ta napové svojega tri tedne starega otroka, ga gospodič tudi hitro vpraša, ali je otrok „ženeni?“ — Šaljiv kmetič mu tudi hitro odgovori: „Hm! saj ga vsak dan gonim v snuboke, pa le noče iti!“ Smijali so se prav glasno vsi, ki so bili v sobi pri županu, in na to začne naš gospodek široko gledati ne vedoč, kaj ta smeh pomeni. Naš župan bi mu bil morebiti rad povedal vzrok smeha, pa po slovensko ni hotel, nemški pa ni znal.

* („Laibacher Zeitung“ organ deželnega odbora kranjskega.) V „Novicah“ beremo: „O podpori z 1600 gld., ki jo je deželni zbor naklonil iz glediščinega zaklada v podporo slovenske dramatike, je deželni odbor sklenil, da se v podporo slovenske dramatike šole odločenih 500 gld. izplača dramatičnemu društvu, in sicer vsako četrletje četrtil del tega zneska; za ostalih 1100 gld. pa se razpišejo in po „Novicah“ in po „Laib. Ztg.“ razglasijo nagrade za slovenske igre in spevoigre, ki naj jih pisatelji in skladatelji do konca leta 1870. pošljejo dežel-nemu odboru, in sicer tako, da poslani igri na čelo napišejo kako prislovico, v priloženem dobro zapečatenem listu pa naj tej prislovici dostavijo svoje ime.“ Rado-vedni smo, koliko slovenskih pisateljev je tako „srečnih“, da jim sploh v roke pride vladni organ kranjski! Sicer počasi, a stanovitno napredujemo mi Slovenci, to je res.

* („Triglav,“) mythologično raziskovanje, s podobo Triglav-Trojana na slovensko-rimskem spomeniku v Mariboru — to je naslov novi knjižici, ktero je spisal in založil g. Davorin Tratenjak, čegar imé sluje med učenjaki po vsem slovanskem svetu. Veleučeni pisatelj v predgovoru pripoveduje, kaj ga je nagnilo, samostojnostno to delo dati na svetlo, rekoč: „Do sedaj so moji razni mythologični članki — in to še le v zlomcih — bili samo natisnjeni v nekterih naših časopisih. Ker pa me je več literarnih mojih prijateljev, posebno severno-slovanskih, nagovarjalo, naj vsaj edno večje raziskovanje, ki pretresa božanstvo po vsem njegovem bistvu in različnih njegovih delavnostih, dam v posebni knjigi natisniti, zato ustrezem s tem spisom njihovi volji... Dokazi bi res dobili bolj prepričalno moč, ako bi mogoče bilo vse slike, na ktere napotujem po raznih knjigah, ali ktere še hranim v svoji mapi, knjižički pridajati, kar pa se ni moglo storiti, ker to stane mnogo stroškov. Ako bolje okoliščine, nego sedaj mi osojene, bodo mi dale več časa in pokoja, da sestavim nabrano gradivo za prazgodovino Slovencev, bodo vse slike priložene; za sedanji našemu mlademu slovstvu prenemili čas sem rad, da že toliko pride na svitlo.“ — Slovenci! s temi besedami pošilja na beli dan knjižico, po kateri bode rad segel vsak više omikan rodoljub že za tega del, da ima spominček ljubljence našega v rokah. Pokažimo pa tudi, da vemo ceniti učenost in zasluge svojega učenjaka. podpirajmo ga v njegovem prizadevanji s tem, da kupimo vse iztise, kajti to je vsacemu pisatelju dejansko znamenje, da narod ceni dela njegova, in ga gotovo spodbudi, da nas kmalu spet razveseli z novo knjižico, ki bode na čast ne le njemu, ampak vsemu slovenskemu narodu. — Knjižica se prodaja v Ot. Klerr-ovi bukvarnici v Ljubljani po 30 soldov. („Nov.“)

* (Naš talent za finance.) Severonemški list trdi, da Čehi, Poljaki in Slovenci nimajo talenta

voditi finance in trgovino. „Politik“ na to odgovarja: Temu očitanju pritrdimo gledé na to, da so Slovane vselej vladi denar izročali, ktere ga bi bili sami praktičneje in v večji dobiček rabili.

* (Hrvaški ban in štirski kapuni.) Nagornjaki iz Loča na dolénjem Štírskem imajo še iz prejšnjih časov baronu Rauchu kot posestniku graščine Lužice vsako leto dajati določeno število štirskih kapunov. Enemu teh slovenskih tributarjev so menda letos kapuni slabo obredili ali pa jih je mislil koristneje spečati, s kratka naš nagornjak je sklenil obrniti se do milosti barona Raucha. Poišče ga torej v Lužici, in ga poprosi, naj bi mu letošnji kapunski deputat odpustil; svojo prošnjo je Slovenec posebno še s tem podpiral, da se Rauch zdaj, ko je tudi ban, tem laže skaže milostivega, ker ima že kot ban dohodkov, kterih prej samo kot posestnik ni imel. A Rauchovo srce ne pozna milosti. Hrvaški mogotec se zadere nad kmetom: „Ti norec! poprej bi ti bil laže odpustil kapune, ker sem bil sam; zdaj pa ko moram zagrebške uradnike traktirati, zdaj bi se spodobilo, da mi ti pri-neseš še enkrat toliko kapunov, kakor poprej.“ Je rekel in kmetu z razumljivim migljajem pokazal, kje je zidar luknjo naredil.

Tiskovna pravda „Sl. Nar.“
pred porotno sodnijo celjsko 13. decem. 1869.
(Dalje.)

Gospod zagovornik dr. Razlag še dokazuje na posameznih stavkih in izrazih, kako kriva je dotična „avtentična“ prestava, potem pa nadaljuje: „Ako vse to premislim, moram sklepati, da se niso vršili predpisi postave o porotnih sodnijah, vsled ktere sme tožnik one tri dni po izročni tožbi ali pa v dobi zaznamovani v §. 8 nasvetovati, naj se preiskavanje nadopolni. Moj branjenec pa je bil meseca avgusta tako konečno zaslišán, kakor tirja §. 190. k. p. Ali §. 10 porotne postave določuje dobo, v kateri in kdaj mora državni pravdnik svojo tožbo izročiti tiskovni sodnji in ta doba je 8 dni po dokončanem preiskavanji. Pregledal sem akte in sprevidel, da se je predpreiskavanje nadopolnovalo brez dvombe na nasvet državnega pravdnika, vsled tega se je preskrbela „avtentična“ prestava. Zdaj pa nastaja juridično vprašanje, ali je bilo prestave treba ali ne? Ako je ni bilo treba in državni prdnik jo je tirjal, ko so se mu bila dostavila pisma končane preiskave, od ktere dobe bi bil on moral v osmih dneh tiskovni sod-niji zatožno pismo isročiti, potem je zatožno pismo prekasno izročeno in po §. 10. porotne postave bi bila morala tiskovna sodnja tožbo zavréči in o tem poročiti tožniku in zatožencu. Da pa te prestave ni bilo treba, vidimo iz denašnjega obravnavanja, ko je slavna sod-nija, državni pravdnik, porotniki in zatoženec sloven-skega jezika jako dobro zmožen. Radoveden sem, kdo bo plačal stroške te prestave, in za slučaj, da bi se moj branjenec denes obsodil, moral bi jaz že naprej protestirati proti temu, da bi se med stroške kazenskega izvrševanja vštevati tudi stroški te prestave. Ako pa je bila ta prestava potrebna, potem mora veljati kot nadopolnjevanje predpreiskave. V téj zadevi pa imamo jasne postavne predpise. §. 1. porotne postave se glasi: Pristojnost in obravnavanje v tiskovnih prav-dah se ravna, v kolikor predstoječa postava kaj drugega ne predpisuje, po postavi 17. dec. 1862.“ §. 17. te tiskovne novele pa se glasi: „V kolikor ta postava drugače ne predpisuje, veljajo tudi za tiskovne pravde predpisi občnega kazenskega postopnika.“ §. 190. obč. k. postopnika pak — ker v obeh omenjenih postavah ni najti najmanje izjeme — se glasi: „Vsak obtoženec se mora pred koncem preiskavanja še enkrat zaslišati, kaj ima še povedati v svoj zagovor. Pred to konečno zaslišbo se mora obtoženec na to opomniti, da se mu sme, ako on želi, 3 dni odloga za premišljevanje dovo-liti.“ Zdaj pa moram konstatirati, da se moj branje-nec po nadopolnjenem predpreiskavanji, ko se je bila namreč izročila avtentična prestava, ni več zasliševal, torej sklepam, da predstoječe zatožno pismo ne more služiti kot podlaga denašnjemu sodnijskemu obravna-vanju pred porotniki. Konečno zaslišavanje mojega bran-jenca zarad nadopolnjene predpreiskave pa bi bilo tem

bolj potrebno, ker so obtoženi stavki samo v tej prestavi natančneje zaznamovani. Vse to so tako važne okoliščine, da moram na korist mojega branjenca nasvetovati: Slavna sodnija naj v smislu §. 10 in 11 porotne postave vse dalenje obravnavanje ustavi.“ —

Državni pravdnik (nemški): Državno pravdnitvo se hoče, da ne bi izgubljalo časa in utrujalo poslušalcev, sklicati samo na zatožbo, ker misli, da današnje obravnavanje in zagovarjanje stališča ni predrugačilo. Mora se torej držati svoje tožbe in nasvetovati, naj se obtoženi g. Anton Tomšič, ker noče pisatelja imenovati, vsled §§. 7, 65, 239, 300 k. z. in §. 28, potem §. 2 in 3 postave 17. dec. 1862, §. 1, 10 & 11 porotne postave krivega spozna hudodelstva kaljenega javnega miru in reda, in pregreška proti javnemu miru in redn, ker je objavil imenovane spise. Ko bi se proti vsaki nadi zatoženec teh hudodelstev in pregreškov krivega ne spoznal, stavim eventualni nasvet, naj se obsodi zaradi zanemarjene dolžne skrbnosti. (Slovenski): Jaz sem zdaj „ponudbo sturil“, kajti je po današnjem zagovoru nič drugega novega „vün prišlo“ in zato mora državna pravdnija pri tožbi „ostaniti“ in „ponudbo sturiti“, kaj bi g. Tomšiča vrednika „Slov. Naroda“ „mogli“ za krivega spoznati. Če bi pa toženi hudodelstva in pregreškov nekriv spoznan bil, tak se ponudba sturi, jega zavolj zanemarjenja dužne pazljivosti in skrbi po postavi dne 3. oktobra 1868 krivega spoznati. Gospodje porotniki! jaz Vam tedaj samo povem, premislite zavolj tega na tanko, kaj ste slišali in sodite po Vašej vesti in dužnosti.

Predsednik: Prosim g. državni pravdnik, da odgovorite na predlog g. zagovornika. (Dalje prih.)

Listnica vredništva.

G. J. K. . . . v R. Vašo prijazno ponudbo z veseljem sprejemamo. Prosimo tudi iz Vaših krajev novic za „razne stvari.“ Kar se tiče zadnje strani, bila je od začetka odmerjena inseratu, kterege pa ni bilo. Zdaj kosi je list pridobil zaupanja med svetom, in se nam pošiljajo oznanila, prepustili smo zadnjo stran prvotnemu namenu. Zato pa že prihodnjo soboto prinesemo doklado. Zdravo!

Dunajska borsa od 4. februarja.

Enotni drž. dolg v bankovcih	60 fl. 60 kr.
5% metalike z obresti v maji in nov.	— „ — „
Enotni drž. dolg v srebru	70 „ 45 „
1860 drž. posojilo	97 „ 10 „
Akcije narod. banke	781 „ — „
Kreditne akcije	261 „ 80 „
London	123 „ 40 „
Srebro	120 „ 85 „
Cekini	5 „ 80 „

Čudeži novejšega časa

so izvrstno regulirane ure, ki se s poroštenim pismom za sledečo prenizko ceno prodajajo, samo da bi se dosegel več konsum. Torej naj bi nihče ne zgrešil dobre prilike in naj se vsakdo preskrbi s tem za vsako hišo potrebnim in koristnim predmetom.

Za vsako uro se daje garancija.

- 1 prav čedna ura z lepo okinčanim bronsastim ščitom in posteklenjenim kazalom fl. 1.40
- 1 ravno taka z lepo posteklenjenim porcelanastim ščitom „ 1.60
- 1 iste vrste z bilom „ 2.80
- Z budilnikom [ropotcem] za 20 kr. dražja.
- s porcelanastim ščitom fl. 2.80 do 3.20
- 1 ravno taka, najlepše okinčana, krasno dekorirana, z bilom fl. 3.90 do 4.50
- 1 ura z najlepše malanim prednjim delom in prav pozlačenim okvirom ali lepo rezlanim švicarskim podobarskim delom, vse z bilom fl. 5, 6, 7, 8.—
- Salonske ure iz bronsa s steklenim pokri valom in stajalom, prav lepe, vsaka fl. 2 do fl. 2.60
- 1 ura srednje velikosti fl. 3.20
- 1 ura velika fl. 4.50
- 1 najbolje izdelana angleška popotna ura z bilom, ki gotovo o pravem času zbudi, velja z vti kom vred fl. 6.—
- Dobro regulirane švicarske žepne ure z dveletno garancijo, prav čedna oblika z lepo novozlato verižico fl. 4.86
- Vsakovrstne ure, tudi take ki tu niso omenjene, prodajajo se ceneje nego kje drugje.
- Dobro regulirana solučna ura s komposom, v žepni obliki, po kateri se more vréditi vsaka mehanična ura, velja samo 25 kr. Dobiva se edino v novem velikem kraso-bazarji **A. Friedmanna** na Dunaji. Praterstrasse Nr. 26. (1)

Samo enkrat poskusite

in prepričali se bode o čudovito nizki ceni niže zaznamovanih predmetov.

Garantira se, da se prodaja le blago najboljše sorte.

Zaloga ima tako bogato izbirko najnovejših, praktičnih in luksurioznih stvari, kakor nikjer več ne na Dunaji; skrbjeno je za mlade in stare, da se more za male denarje kupiti lepo primerno darilo za gospoje in gospode, za otroke vsake starosti in stanu v tisočerni izbiri. Zapisek cene se brezplačno frankovano pošlje vsakemu, ako naznani natančen napis; torej je za prebivalce v provincijah jako koristno, ako si naroče tak zapisnik, v katerem je zabilježena cena in natančna imena vseh založenih produktov. Pošilja se blago ali proti poštnemu povzetju, ali za gotov denar.

Izpisek raznih stvari najnovejšega izdelanja:

Dunajska usnjina, znana kot najboljši fabrikat:
Gospojske ročne torbice z jeklenim oklepom, po 65, 75, 90 kr., gl. 1, 1.20; iz najboljšega šagrenskega usnja, s pozlačeno poskočno zaporico, a gl. 2, 2.50, 3.20, 3.50, 4; take s prednjo mošnjico 3.50, 4.50, 5.
Najnovejši praktični portmoneji za gospoje ali gospode, a 50, 60, 80, 90 kr., 1 gl.; najlepši gl. 1.20, 1.50, 2, 2.50.
Praktične mošnje, a 60, 80 kr., 1, 1.50; najlepše a gl. 2, 2.50, 3, 4, 5.
Mošnjiči za cigare, a 40, 60, 80 kr., gl. 1, 1.50; najlepši gl. 2, 2.50, 3, 3.50.
Listnice, po 10, 15, 20, 25 kr.; najlepše v usnji po 30, 40, 50, 80 kr., 1 gl. — Mošnje za tabak, po 40, 60, 80 kr., 1, 1.20, 1.50 gl.
Popotne torbe iz močnega usnja, s ključavnico, a gl. 2.20, 2.50, 2.80, 3.20, 3.80, 4.50, 5.
Nepremočljivi popotni kočegi, najbolje urejeni, a gl. 2.40, 2.80, 3.50, 4, 4.50, 5, 6.
Popotne steklenice z usnjem preoblečene, in kozarci, a gl. 1.30, 1.60, 1.90, 2.20.
Največa izbirka najkrasnejših albumov za 25 slik, lepo okinčani, kr. 60, 80, gl. 1; za 25 slik, z najlepšim kinčem, gl. 1.50, 2, 3; za 50 slik, lepo z zlatom, kr. 90, gl. 1.50, 2; za 50 slik z najlepšim kinčem, gl. 2.50, 3, 3.50, 4, 5; za 100 in 200 slik a gl. 4, 5, 6, 8.
Najlepši eksemplari a gl. 10, 12, 15, 18, 20.

Album za muziko:

Vsak album svira, ko se odpre, dve najnovejši in najpri ljubnejši poskočnici ali operi s taktičnimi ljubimi glasovi.
1 album v osmimi obliki 10.50, 12.50 gl.
1 „ veliki četvorki 15.—, 16.—
Najbolji optični dalnogleđi z akromatičnim steklom in natančno vidnostjo na 1, 2—3 milje daljšine, a gl. 4, 5.50, 7.
Zapirljive pisne mápe, gl. 1, 1.50, 2; jako praktične z vso potreščino, a gl. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

Gospojski neserji

z vsemi potreščinami za šivanje, in prav lepo zunajno opravo, kr. 50, 80, gl. 1, 1.50. Najkrasneje opravljeni, gl. 2, 2.50, 3, 4, 5. — 1 etui s 6 raznimi iglami za pletenje, kr. 15; 1 etui s 2 ali 4 pletili iglami, kr. 10 in 20; 1 etui s 100 izbranimi šivankami, kr. 20. — 1 izgledna knjiga za znanovanje in pletenje z 20 izgledi, 5 kr.

Pol niža cena nego poprej:

1 par váz, najnovejše oblike, franc. porcelan, kr. 40, 60, 80, gl. 1.50; več po 2, 3, 4, 5 gl.
Praktično in dober kup darilo je nova pisna garnitura iz litega bronsa, iz 10 kosov, namreč: tintnik, peresnik, peza, 2 pisna svečnika, gorkomer, ročni svečnik, obesilo za uro, netilo, peresni obrisar. Vse prav lepo in okusno izdelano, velja samo 3 gl.
Največa izbirka pahljač za gledišče, ples in sprehod: 1 pahljača, priprosta pa čedna, 30, 40, 60 kr.; 1 pahljača z lepo malarijo, 40, 80 kr., 1, 1.20 gl.; krasno izdelana, gl. 1.50, 2.50, 3, 4, 5, 6.

Najboljše toaletske potreščine:

Francosko mljivo z razno vonjavo, kr. 10, 15, 20, 30, 35, 40. — Najlepša lepšala, po 10, 15, 20, 25 kr. — Najbolja dišava, različna, 30, 40, 60, 80 kr., 1, 1.20 gl. — Olje za lase, Ob enem čestite prebivalce v provincijah pozorne čini naša komisijki oddelek, kateri je edina kupčija te vrste, kajti oskrbuje vsako naročilo, ktere koli kupčije, na drobno in na debelo, kar najhitreje in zanesljiveje. Torej se priporo čam za množična naročila.

Prva avstr. komisijka kupčija A. Friedmanna na Dunaji,

Praterstrasse Nr. 26. (3)

Za človeški blagor

so Redlinger-jevi svalki že sto let znani po vsem svetu. 159.045 spričeval zdravniških avtoritet, kakor tudi zasebnikov dovolj dokazuje njih dobrodejni učinek in torej ni temu zdravilu, kterege naj bi v nobeni hiši ne manjkalo, treba nobenega drugega priporočila.

Lastnost in korist Redlinger-jevih svalkov:

Ti svalki so sestavljeni iz utoplajočih se, razmokajočih in odpeljajočih zdravil. Glavni upljiv imajo na trebušje; škodljive snovi, nečistosti, pokvarjeni žolč preganjajo, trde, zastale soke oživé, in odpravijo stekline in trdobe v trebušjem drobovju; poleg tega pa še zbude tek, zboljšajo žolč, čistijo kri in druge soke. Torej so vsled stokratne sku nje koristne v sledečih slučajih:

1. Da odpeljejo škodljive snovi, nečistosti, pokvarjeni žolč itd.
2. po neprebavah, ako je kdo zavžil trde, mastne, težko prebavljive stvari, katerih želodec ne more prekuhati, torej pri napenjanji, napihavanji trebušja, koliki in enakih bolestitih;
3. pri napihavanji sploh, ako to izhaja iz neprebavljanih jedil, sedečega življa, hipohondrije ali obstrukcij;
4. pri peripici ali zaprtumu želodcu, ako to izhaja iz obstrukcij drobovja;
5. pri zlatenici izvirajoči iz trdob ali enakih jetrinih bolestitih;
6. pri oteklinah in trdobah trebušjega drobovja, t. j.: jeter, vranice, obisti, ložesen, pečice, žleze itd.

Pisma najnovejših časov potrjujejo, da so tudi preservativno sredstvo proti koleri.

J. C. Redlinger v Augsburgu.

Za avstrijsko-ogersko monarhijo naročila sprejema edino in sama komisijka kupčija

A. FRIEDMANN-A na Dunaji, Praterstrasse Nr. 26. (2)

Steklica s podukom 25 kr.